

EVLİLİK DOYUMU ALGISI KORONAVİRÜS KORKUSUYLA İLİŞKİLİ Mİ?

Halime Uyanık, Esmâ Özkan, Leynur Gazel, Zehra Can, Hatice Harmancı

Konya Karatay Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Konya

GİRİŞ VE AMAÇ: Covid-19 enfeksiyonuyla birlikte bulaş, hastalanma ve ölüm korkusu gibi kaygılar bireylerin ruh sağlığını olumsuz etkilemiştir. Pandemiyle birlikte değişen yaşam koşulları, sosyal alandan çekilen insanların aileleriyle daha fazla birlikte olmalarını sağlamıştır. Aile ilişkilerinin niteliği, bireylerin pandemiye karşı sergiledikleri ruhsal durumu değiştirebilmektedir. Bu çalışmanın amacı evlilik doyumunun koronavirüs korkusuyla ilişkisini ve koronavirüs korkusunun demografik değişkenlerle ilişkisini incelemektir.

YÖNTEM: Kolayda örnekleme yöntemiyle yapılan çalışmaya en az 1 yıllık evli olan 352 kişi alınmış ve çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Katılımcılardan sosyodemografik veri formu, Evlilik Yaşamı Ölçeği ve Covid-19 Korkusu Ölçeğini doldurması istenmiştir. Veriler SPSS 25.0 istatistik programı ile değerlendirilmiştir. Bulgular, sayı, yüzde, ortalama şeklinde sunulmuş, veriler normal dağılım gösterdiğinden karşılaştırmalı analizlerde student t-testi, tek yönlü varyans analizi ve koronavirüs korkusu ile evlilik doyumu arasındaki ilişki düzeyini değerlendirmek amacıyla pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için Konya Karatay Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 14.12.2020 tarih ve 2020/05/08 sayılı numarası ile onay alınmıştır.

BULGULAR: Katılımcıların %68,2'si kadın, %37,5'i 31-40 yaş aralığında, %77,6'sı orta gelir düzeyine sahip ve %63,6'sı üniversite mezunuydu. Katılımcıların evlilik doyumu puan ortalaması 33,43±4,45'di. Evlilik doyumu puanı cinsiyet, eğitim düzeyi ve evlilik süresine göre anlamlı değişiklik göstermemiştir. En yüksek evlilik doyumu puanı ortalaması (34,85±3,21) 18-30 yaş aralığındaki bireylere aitti. Katılımcıların koronavirüs korkusu ölçeğinden aldığı puan ortalaması 17,93±6,55 olup, toplam puanın cinsiyete, yaş aralığına, gelir düzeyine, eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Evlilik doyumu ile koronavirüs korkusu arasında ilişki tespit edilmemiştir ($r = -,048$).

TARTIŞMA VE SONUÇ: Koronavirüs pandemisi pek çok yaşam alanında kısıtlamaya gidilmesine, aynı zamanda aileyle geçirilen zamanın artmasına sebep olmuştur. Aile ilişkilerindeki olumlu özelliklerin bireylerin ruhsal dayanıklılığını artırması beklenir. Çalışmamızda aile yaşamındaki pozitif faktörlerden biri olan evlilik doyumunun koronavirüs kaygısıyla ilişkili olmadığı tespit edilmiştir. Yeni yapılacak çalışmalarda koronavirüs korkusunun ilişkili olabileceği diğer faktörlerin tespit edilebilmesi ve bu alanda etkin desteğin sağlanması, pandeminin olumsuz etkilerini azaltacaktır.

Anahtar Kelimeler: Evlilik doyumu, koronavirüs korkusu, pandemi

KİŞİLER ARASI PROBLEMLER İLE CİNSEL İŞLEV VE CİNSEL DOYUMUN İLİŞKİSİ

Duygu Rabia Üzülmöz, Miray Akyunus

Işık Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul

GİRİŞ VE AMAÇ: Cinsel doyum, sosyodemografik özellikler ve çeşitli psikolojik değişkenlerle ilişkisi açısından kapsamlı olarak incelenmekle birlikte, kişilik özellikleri ile ilişkisi açısından sınırlı literature sahiptir. Bu çerçevede, temel kişilik özelliklerinden biri kabul edilen nevrotiklik ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi destekleyen çalışmalar bulunmaktadır. Kişiler arası kişilik kuramı, kişilerarası davranışlar aracılığı ile kişiliğin betimlenebileceğini öne sürer ve genel kişiler arası işlev düzeyinin nevrotiklik ile örtüştüğüne dair bulgular mevcuttur. Buna karşın, alanyazında kişilerarası işlev ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı, genel kişiler arası güçlük düzeyinin cinsel doyum üzerine yordayıcı etkisini incelemektir. Yürütülen analizlerde cinsel doyum ile ilişkili olan diğer cinsel değişkenlerin (cinsel işlev ve memnuniyet) istatistiksel olarak kontrol edildiği model testi kadın ve erkek örneklemleri ile ayrı ayrı test edilmiş olup Işık Üniversitesi etik kurul onayı alınmıştır.

YÖNTEM: Çalışmaya 455 (254 kadın, 201 erkek) yetişkin (18-60 yaş aralığı) gönüllü olarak katılmıştır. Çevrimiçi sosyal medya aracılığıyla duyurulan araştırmanın veri toplama süreci de çevrimiçi olarak yürütülmüştür. Veri toplama amacıyla, araştırmacılar tarafından hazırlanan sosyodemografik bilgi formunun yanı sıra, Kişiler arası Problemler Envanteri Kısa Formu, Arizona Cinsel Yaşantılar Ölçeği, Golombok Cinsel Doyum Ölçeği ve Kadın Cinsel İşlev Ölçeği ile Uluslararası Eretil İşlev Formu kullanılmıştır.

BULGULAR: Kadın ve erkek örneklemleri ile iki ayrı Çoklu Hiyerarşik Regresyon Analizi yürütülmüştür. Bulgulara göre, cinsel işlevde ve memnuniyette düşüklük, cinsel doyumda düşüklüğü yordamaktadır. Cinsel değişkenlerin etkisi kontrol edildiğinde, genel kişiler arası güçlük düzeyindeki artış cinsel doyumda düşüklüğü yordamaktadır. Bu bulgular, hem kadınlarda hem erkeklerde geçerli olmakla birlikte, erkeklerde cinsel değişkenlerin cinsel doyumda açıkladığı varyansı (%31) kadınlardan (%36) daha düşük bulunmuştur. Her iki cinsiyette de kişiler arası güçlük düzeyinin cinsel doyumda açıklanan varyansı %3 oranında artırdığı bulunmuştur.

TARTIŞMA VE SONUÇ: Bu çalışma, cinsiyet farklılıkları ve cinsellikle ilgili değişkenlerin etkisinin gözetildiği bir modelde kişiler arası işlev ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi desteklemekte olup, kişilik psikopatolojisinin cinsel doyum ile ilişkisinin anlaşılması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Cinsel işlev, cinsel memnuniyet, cinsel doyum, kişiler arası problemler